

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Освітня програма	30305 Хімія в закладах освіти
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	014 Середня освіта

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	30305
Назва ОП	Хімія в закладах освіти
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.06 Хімія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Гончаренко Віталій Іванович, Забеліна Дар`я Сергіївна, Блажко Олег Анатолійович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	27.05.2020 р. – 29.05.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/zvit_samoosinka/zvit_himiya_2020.pdf
Програма візиту експертної групи	http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/rozklad_exp/progr_vizytu_himiya.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Під час онлайн-візиту експертна група перевірила достовірність інформації, наданої ЗВО у відомостях про самооцінювання шляхом перевірки відповідної документації, що її підтверджує та проведення онлайн-зустрічей з фокус-групами. Освітню програму «Хімія в закладах освіти» було розроблено та впроваджено в освітній процес Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди у 2016 році. Освітня програма «Хімія в закладах освіти» спрямована на забезпечення фундаментальної теоретичної і практичної підготовки висококваліфікованих фахівців (7 рівня НРК) за спеціальністю 014.06 Середня освіта (Хімія). Освітня програма «Хімія в закладах освіти» першого (бакалаврського) рівня, спеціальності 014.06 Середня освіта (Хімія), галузі знань 01 Освіта / Педагогіка відповідає всім критеріям акредитаційної експертизи. Має місце динаміка змін та розвитку ОП. Освітня програма загалом відповідає рівню В. Вказані недоліки не є суттєвими і Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди має потенційні можливості для їх усунення.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Слід відмітити, що ОП «Хімія в закладах освіти» має сильні сторони та позитивні практики: 1) співпраця роботодавців, здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників щодо формування цілей та результатів навчання ОП; 2) освітня програма має чітку структуру, а її обсяг відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти; 3) перелік навчальних дисциплін та їх логічна послідовність дає в цілому можливість досягнути програмні результати; 4) освітні компоненти ОП, спрямовані на забезпечення набуття здобувачами освіти soft skills; 5) при реалізації ОП передбачений значний обсяг практик для формування фахових компетентностей здобувачів вищої освіти; 6) ОП передбачає можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством; 7) різноманіття обладнаних факультетських лабораторій забезпечує поєднання навчальної та дослідницької діяльності під час реалізації ОП; 8) інтернаціоналізація діяльності ЗВО відповідає стратегії та загальноуніверситетській політиці закладу; 9) чіткість і зрозумілість форм, правил проведення та критеріїв оцінювання контрольних заходів; 10) абсолютне несприйняття і нульова толерантність до будь-яких проявів академічної недоброчесності; 11) наявна система сприяння професійному розвитку викладачів через стажування у провідних вітчизняних освітніх закладах, а також закордоном; 12) процеси оприлюднення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми відбуваються згідно оприлюднених на сайті університету документів за встановленими процедурами; 13) передбачена процедура опитування учасників освітнього процесу з питань удосконалення якості освіти та роботодавців з метою виявлення якості підготовки випускників; 14) в університеті створені умови щодо забезпечення професійного розвитку науково-педагогічних працівників і підвищення їхньої кваліфікації, а також наявний науково-методичний тренінговий центр соціального та професійного розвитку людини.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Звертаючи увагу на слабкі сторони ОП «Хімія в закладах освіти» комісія пропонує реалізувати наступні рекомендації: 1. При формуванні цілей освітньої програми врахувати досвід закордонних закладів вищої освіти. 2. У змісті ОП розширити перелік спеціальних (фахових) компетентностей, які визначають методичну підготовку майбутнього вчителя хімії. 3. Змінити в ОП і навчальному плані назву практики "виробнича хіміко-технологічна практика" на "хіміко-технологічна практика", а також назву дисципліни "Технологія та методика навчання хімії" на "Методика навчання хімії" відповідно до їх змісту. 4. Збільшити кількість кредитів і аудиторних навчальних занять з навчальної дисципліни "Методика навчання хімії", дисципліни, що є системотвірною у підготовці майбутніх учителів хімії. 5. Увести до обов'язкової складової навчального плану дисципліну "Методика розв'язування задач з хімії" з метою реалізації компетентності ФК7. 6. Звернути увагу на нерівномірний розподіл тижнів теоретичного навчання за семестрами. 7. Доцільно збільшити тривалість екзаменаційної сесії у першому семестрі, зменшити кількість кваліфікаційних іспитів до двох. 8. Формалізувати критерії оцінювання видів діяльності студентів на практиках, чітко визначити види діяльності студентів на практиках, додати їх та критерії оцінювання у структуру силлабусів. 9. Розширити географію проходження стажування науково-педагогічних працівників з метою вивчення досвіду реалізації подібних освітніх програм в інших закладах вищої освіти України. 10. За можливості проводити оновлення навчального обладнання хімічних лабораторій. 11. Розширити склад проектної групи ОП "Хімія в закладах освіти" за рахунок збільшення частки роботодавців та здобувачів вищої освіти. 12. Усі нормативні документи, які стосуються процедури акредитації, розмістити на сторінці центру ліцензування, акредитації та контролю якості освіти з метою зручного пошуку та ознайомлення. Вказані недоліки не є суттєвими і ЗВО спроможний їх усунути за короткий час. В цілому, експертна група констатує, що адміністрація університету й факультету виявляє бажання сприяти зростанню якості освіти за освітньою програмою «Хімія в закладах освіти», розуміє наявні недоліки й має чіткий план з їх усунення.

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Зазначена в ОП ціль відповідає місії та стратегії Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди (документ "Політика у сфері якості", представлений на сайті університету (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/politik_sfera_yakosti.pdf). Під час проведення експертизи комісія ознайомила з даним документом та пересвідчилась в доступності його для учасників освітнього процесу.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Провівши онлайн-зустрічі з науково-педагогічними працівниками, здобувачами вищої освіти (денної форми навчання) та роботодавцями було з'ясовано, що при формуванні цілей та програмних результатів ОП враховано їх пропозиції. Це підтверджується систематичним анкетуванням здобувачів вищої освіти (<http://smc.hnpu.edu.ua/images/SMC/Himia.pdf>) та роботодавців (http://smc.hnpu.edu.ua/files/yakist_osvity/Himia_v_zakaladah_osvitu.pdf). Залучення стейкхолдерів до обговорення ОП також було підтверджено під час інтерв'ювання фокус-груп. Також це засвідчують протоколи засідання проектної групи ОП "Хімія в закладах освіти" (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Kaf_himii/Protokol_proekt_group_Himia_bak.pdf).

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

При формуванні цілей та програмних результатів ОП враховано нормативні документи (Закони України «Про освіту», «Про вищу освіту», "Про загальну середню освіту") та потребу ринку праці в майбутніх учителях хімії в Харківській області, що підтверджена статистичними даними і словами роботодавців. Тенденції розвитку спеціальності відображені в: цілі ОП ("підготовка кваліфікованих вчителів хімії для закладів загальної середньої освіти, які здатні вирішувати практичні проблеми навчання та виховання"), відповідних результатах навчання (№ 1, 4, 6, 7, 8, 14, 15 та ін.). ОП забезпечує поглиблену фундаментальну та практичну підготовку здобувачів вищої освіти, однак розширення потребують спеціальні (фахові) компетентності, які забезпечують методичну підготовку майбутнього вчителя хімії. При формуванні цілей ОП розробники аналізували досвід лише вітчизняних закладів вищої освіти, а саме: Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова, Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка, Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Визначені в ОП результати навчання відповідають вимогам сьомого рівня Національної рамки кваліфікацій першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, оскільки описані в ОП програмні результати визначають здатність здобувачів ВО розв'язувати прикладні задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності вчителя хімії, що передбачає застосування теорій та методів предметної області.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Позитивною практикою є співпраця роботодавців, здобувачів ВО та НПП щодо формування цілей та результатів навчання ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

При формуванні цілей освітньої програми не враховано досвід закордонних закладів вищої освіти. У змісті ОП доцільно розширити перелік спеціальних (фахових) компетентностей, які забезпечують методичну підготовку майбутнього вчителя хімії.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Освітня програма та освітня діяльність повністю відповідає рівню В за критерієм 1 – проектування та цілі освітньої програми. Під час проведення акредитаційної експертизи було встановлено, що зазначені в ОП цілі відповідають місії та стратегії розвитку Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди, що підтверджено наданими експертам відповідними документами. При оновленні ОП доцільно врахувати досвід закордонних закладів вищої освіти. У змісті ОП доцільно розширити перелік спеціальних (фахових) компетентностей. Вказаний недолік не є суттєвим і ЗВО спроможний його усунути за короткий час.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Кількість кредитів відповідає вимогам законодавства щодо підготовки здобувачів ВО за першим (бакалаврським) рівнем та становить 240 кредитів ЄКТС.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОП має чітку структуру, у якій освітні компоненти взаємопов'язані і дозволяють досягти цілей та програмних результатів навчання. Структура визначена відповідно до загального часу навчання (за семестрами, роками), а також змістовно (за обов'язковими та вибірковими дисциплінами). Обов'язкові дисципліни призводять до досягнення програмних результатів навчання, що відображено у матриці забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми. Структура ОП розроблена відповідно до положення про освітню програму Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди (http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/Osvit_programa.pdf).

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП відповідає предметній області спеціальності 014.06 «Середня освіта (Хімія)». Усі програмні результати навчання зазначеної ОП забезпечуються освітніми компонентами, які включені до обов'язкової складової. Освітні компоненти ОП загальної та професійної підготовки дозволяють сформулювати у здобувачів предметні компетентності в галузі сучасної хімічної науки, а проведення значної кількості практик забезпечує формування фахових компетентностей здобувачів вищої освіти. Докази: ОП "Хімія в закладах освіти", навчальний план, робочі навчальні програми і силабуси.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Формування індивідуальної освітньої траєкторії забезпечується відповідно до "Положення про вивчення навчальних дисциплін з циклу вільного вибору здобувачів ХНПУ імені Г.С. Сковороди" (http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/vilnuu_vubir.pdf) та наявністю в ОП і навчальному плані вибіркових дисциплін загальним обсягом 60 кредитів, що становить 25%. За результатами опитування здобувачів ВО (денної форми навчання) вищезазначене положення реалізується. Перелік та анотації вибіркових дисциплін розміщуються на веб-сайті університету (<http://smc.hnpu.edu.ua/studentu/dytsypliny-za-vyborom/10-studentu/19-bloky-vilnogo-vyboru-bakalavru>). Докази: інтерв'ювання здобувачів вищої освіти, викладачів, які забезпечують освітній процес, гаранта ОП, представника центру ліцензування, акредитації та якості освіти; ознайомлення з індивідуальним планом студента.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів вищої освіти забезпечується навчальними (пропедевтична практика) та виробничими (педагогічна практика у загальноосвітніх та спеціалізованих навчальних закладах, організаційно-виховна практика в дитячих закладах оздоровлення та відпочинку, виробнича хіміко-технологічна практика) практиками (загалом 18 кредитів), які дозволяють здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності. У оновленій ОП "Хімія в закладах освіти" (2019 року) виробничі практики розширено до 24 кредитів за рахунок збільшення годин на педагогічну практику у закладах загальної та спеціальної середньої освіти. Комісія пропонує змінити назву практики "виробнича хіміко-технологічна практика" на "хіміко-технологічна практика", оскільки під час зустрічей з фокус-групами (здобувачі вищої освіти, науково-педагогічні працівники) було з'ясовано, що зазначена практика проводиться як навчальна, а не виробнича. Докази: ОП "Хімія в закладах освіти", навчальний план, робочі програми практик, силабуси, інтерв'ювання здобувачів вищої освіти, викладачів, які забезпечують проведення практик, гаранта ОП, завідувача відділу практик.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Освітня програма передбачає формування навичок soft-skills, що відображено у відповідних компетентностях, а саме: ЗК4, ЗК5, ЗК6, ЗК7, ЗК8, ЗК9, ЗК10, ЗК11. Докази: ОП "Хімія в закладах освіти", навчальний план, робочі навчальні програми, силабуси.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів реалістично відображає фактичне навантаження здобувачів та є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання. Обсяг ОП становить 240 кредитів (ЄКТС). Розподіл навчального навантаження визначається наказом ХНПУ імені Г.С. Сковороди №44-од від 13.03.2019 «Про організацію освітнього процесу в новому навчальному році та про планування навчальної роботи науково-педагогічних працівників університету у 2019/2020 навчальному році» <http://smc.hnpu.edu.ua/normatyvna-baza/nakazy-hnpu>, http://smc.hnpu.edu.ua/files/Nakazy_2018_2019/Nakaz_HNPU_44_od_13032019_Dodatok_04.pdf. Аудиторне навчання складає 1/3, обсяг самостійної роботи здобувачів становить 2/3 від загального обсягу годин з кожної дисципліни. Зі слів фокус-групи студентів обсяги самостійної та аудиторної роботи збалансовані та є достатніми для опанування теоретичної підготовки та практичних навичок за ОП. Фактичне навантаження здобувачів відповідає даним навчального плану даної ОП. Однак, експертна група рекомендує звернути увагу на нерівномірний розподіл тижнів теоретичного навчання за семестрами, а також обмежену кількість аудиторних навчальних занять з методики навчання хімії, дисципліни, що є системотвірною у підготовці майбутніх учителів хімії.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Дуальна форма освіти не передбачена за ОП, однак деякі елементи реалізуються. Зокрема, під час інтерв'ю зі здобувачами вищої освіти та гарантом ОП було виявлено наявність елементів дуальної форми шляхом поєднання роботи студентів у ЗЗСО та навчанням у ЗВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Освітня програма має чітку структуру, а її обсяг відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти. Перелік навчальних дисциплін та їх логічна послідовність дають можливість досягнути програмних результатів. Освітні компоненти ОП спрямовані на забезпечення набуття здобувачами освіти soft skills. При реалізації ОП передбачений значний обсяг практик для формування фахових компетентностей здобувачів вищої освіти. ОП передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема, через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Комісія рекомендує: 1) змінити в ОП і навчальному плані назву практики "виробнича хіміко-технологічна практика" на "хіміко-технологічна практика", а також назву дисципліни "Технологія та методика навчання хімії" на "Методика навчання хімії" відповідно до їх змісту; 2) звернути увагу на нерівномірний розподіл тижнів теоретичного навчання за семестрами; 3) збільшити кількість кредитів і аудиторних навчальних занять з навчальної дисципліни "Методика навчання хімії", дисципліни, що є системотвірною у підготовці майбутніх учителів хімії; 4) увести до обов'язкової складової навчального плану дисципліну "Методика розв'язування задач з хімії" з метою реалізації компетентності ФК7.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Освітня програма та освітня діяльність повністю відповідає рівню В за критерієм 2 – структура та зміст освітньої програми. Вказані недоліки не є суттєвими і ЗВО спроможний їх усунути за короткий час.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за ОП є чіткими і зрозумілими та представлені на офіційному сайті ЗВО (<http://hnpu.edu.ua/uk/pravylyl-pryomu-do-hnpu-imeni-gsskovorody-u-2020-roci>). У змісті ОП визначені конкретні вимоги до вступу та вступників на вказану спеціальність. Шляхом інтерв'ю зі здобувачами ВО першого курсу встановлено, що правила прийому є доступними та зрозумілими для них, а обмеження, привілеї та факти дискримінації відсутні. Докази: правила прийому, інтерв'ювання здобувачів вищої освіти.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому на навчання за ОП "Хімія в закладах освіти" враховують особливості самої освітньої програми. Для конкурсного відбору осіб, які на основі повної загальної середньої освіти вступають на перший курс для здобуття ступеня бакалавра, зараховуються бали сертифікатів зовнішнього незалежного оцінювання з трьох

конкурсних предметів: української мови та літератури, хімії, біології або математики (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Priimalna/2020/Pravyla%20HNPU%202020/zm%2027-04-2020/02_2020%20Dodatok_2%20BakalavrZNO%20pzs0%2Bzm.pdf).

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Під час акредитаційної експертизи ознайомились з "Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність студентів ХНПУ імені Г.С. Сковороди" (http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/25_Polozhenya_pro_akademichnu_mobilnist.pdf). У пункті 4 даного положення описано механізм визнання результатів навчання студентами Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди у закладі вищої освіти-партнері. Проте, на ОП "Хімія в закладах освіти" означене положення не знайшло свого реального запровадження в частині перезарахування результатів навчання, здобутих в інших навчальних закладах.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Під час акредитаційної експертизи ознайомились із "Положенням про порядок визнання результатів навчання здобувачів Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди отриманих у неформальній освіті" (http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhennya/neformalna_osvita.pdf) та виявили, що вищезазначене положення є доступним для усіх учасників освітнього процесу, але в межах даної ОП не реалізувалося.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Сильні сторони за даним критерієм не виявлені.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабкі сторони за даним критерієм не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Освітня програма та освітня діяльність повністю відповідає рівню В за критерієм 3 – доступ до освітньої програми та визначення результатів навчання. Рівень В пояснюється відсутністю сильних (інноваційних / взірцевих) сторін ОП за даним критерієм.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Для реалізації мети та програмних результатів за освітньою програмою «Хімія в закладах освіти» використовуються такі форми навчання: лекція, лекція-бесіда, розповідь, дискусія, інтерактивні методи навчання, моделювання

різних форм занять, аналіз ситуацій та ін., які застосовуються у різних комбінаціях. У навчальному плані передбачено 25% вибіркового дисциплін, перелік яких включає 13 блоків дисциплін. Також здобувачі вищої освіти обирають теми курсових робіт, що сприяє реалізації принципу вільного вибору. У процесі навчання викладачі створюють передумови для успішного опанування здобувачами фактичного матеріалу, формування в них професійних умінь і навичок. Викладачем оцінюється вміння здобувача вищої освіти розв'язувати проблеми у межах його фаху, а його відношення до світоглядних, релігійних, політичних, етичних проблем не підлягає оцінюванню. Для спрощення студентського життя дозволяється проходження практики за місцем проживання здобувача вищої освіти. Докази: освітня програма «Хімія в закладах освіти»; навчальний план; інтерв'ювання здобувачів вищої освіти, викладачів, які забезпечують освітній процес, декана природничого факультету. Змістовне наповнення форм і методів навчання відповідає принципам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Перед вивченням певної навчальної дисципліни викладач надає студентам доступну і зрозумілу інформацію щодо мети, змісту та програмних результатів навчання. Якщо це стосується виконання курсових робіт та проходження педагогічної практики, то така інформація надається керівниками роботи і керівниками практики відповідно. Порядок та критерії оцінювання в межах окремих освітніх компонентів доводиться до відома здобувачів вищої освіти з використанням методичних рекомендацій, алгоритму діяльності, під час консультацій із відповідної дисципліни тощо. Також інформація щодо мети, змісту та програмних результатів навчання міститься у робочих програмах навчальних дисциплін і силабусах, які розміщено на сайті природничого факультету факультету. Докази: Положення про організацію освітнього процесу у ХНПУ імені Г.С. Сковороди, розміщене на сайті університету (<http://smc.hnpu.edu.ua/normativna-baza/polozhennya-hnpu>), анкети для опитування Центру ліцензування, акредитації і контролю якості освіти ХНПУ імені Г.С. Сковороди (<http://hnpu.edu.ua/uk/yakist-osvity>), інтерв'ювання здобувачів вищої освіти, викладачів, які забезпечують освітній процес, сайт природничого факультету (<http://hnpu.edu.ua/uk/sylabusy-pryrodnychyu-fakultet>). Отже, інформація щодо мети, змісту, програмних результатів навчання і критеріїв оцінювання у межах певної освітньої компонент є зрозумілою та доступною для всіх учасників освітнього процесу.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

ОП передбачено освітні компоненти (зокрема, Основи наукових досліджень, Педагогічна практика у загальноосвітніх та спеціалізованих навчальних закладах), які надають комплекс теоретичних знань та формують практичні навички організації, проведення та аналізу результатів науково-педагогічних досліджень. Студенти мають змогу представляти результати своїх наукових досліджень на конференціях різного рівня. Докази: огляд матеріально-технічної бази; студентські наукові праці; інтерв'ювання здобувачів вищої освіти, гаранта ОП, щоденник педагогічної практики. Здобувачі ОП мають можливість ознайомитися з організацією наукових досліджень і безперешкодний доступ для роботи в хімічних лабораторіях, де мають можливість провести власне наукове дослідження, оформити та презентувати його результати. Таким чином, здобувачі ОП мають можливість поєднувати навчання і дослідження під час реалізації освітньої програми підготовки бакалаврів.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Оновлення змісту освітніх компонентів ОП є одним із головних завдань академічної спільноти. Також існують формальні вимоги, відповідно до яких робоча програма навчальної дисципліни переглядається і оновлюється (перезатверджується) щорічно. Докази: навчально-методичні розробки для студентів, теми лабораторних (практичних) занять; інтерв'ювання здобувачів вищої освіти, викладачів, які забезпечують освітній процес, гаранта ОП, п. 12.16 «Положення про організацію освітнього процесу у ХНПУ імені Г.С. Сковороди». Змістовне наповнення навчальних дисциплін визначених ОП оновлюється відповідно до наукових досягнень і сучасних практик у галузях знань хімія, освіта/педагогіка.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Усі учасники освітнього процесу мають можливість ознайомлення із сучасними досягненнями світової науки у галузі хімії і педагогіки, користуватися міжнародними базами даних; мають право на міжнародну академічну мобільність; беруть участь у міжнародних стажуваннях. Докази: інтерв'ювання здобувачів вищої освіти, викладачів, які

забезпечують освітній процес, гаранта ОП, представників адміністрації ХНПУ імені Г.С. Сковороди, договори про співпрацю, сайт Центру міжнародного співробітництва і міжнародної освіти (<http://hnpu.edu.ua/uk/division/intercoop>). Представники адміністрації закладу продемонстрували, що навчання, викладання і наукові дослідження мають в основі реалізацію інституційної політики та стратегію інтернаціоналізації в університеті.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Різноманіття устаткованих факультетських лабораторій, яке забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП «Хімія в закладах освіти». Інтернаціоналізація діяльності ЗВО відповідає стратегії та загальноуніверситетській політиці закладу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Рекомендації: формалізувати критерії оцінювання видів діяльності студентів на практиках, чітко визначити види діяльності студентів на практиках, додати їх та критерії оцінювання у структуру силлабусів.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Освітня програма загалом відповідає рівню В за критерієм 4 – навчання і викладання за освітньою програмою. Це підтверджується тим, що навчання і викладання за освітньою програмою відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Мета, зміст, програмні результати навчання, критерії їх оцінювання у межах освітніх компонент є зрозумілими та доступними для всіх учасників освітнього процесу. Здобувачі ОП мають можливість поєднувати навчання з науковими дослідженнями. Усі учасники освітнього процесу можуть реалізовувати свої права щодо участі у міжнародній академічній мобільності. Рівень В пояснюється відсутністю сильних (інноваційних / взірцевих) сторін ОП за даним критерієм. Вказаний недолік не є суттєвим і ЗВО має можливість і спроможність його реалізувати.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів (поточне тематичне оцінювання, модульний контроль, тестові завдання, екзамени, заліки, захист курсових робіт, презентація результатів педагогічної практики тощо) є чіткими зрозумілими, ефективними, тому що надають можливість оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти, результатів навчання для освітніх компонентів ОП. Студенти ознайомлюються з ними на початку вивчення навчальної дисципліни. Інформація про форми і структуру контрольних заходів і критерії оцінювання певної освітньої компоненти та її розділів надається здобувачам вищої освіти заздалегідь і оприлюднюються у робочих програмах навчальних дисциплін і силлабусах, які розміщено на сайті факультету (<http://hnpu.edu.ua/uk/sylabusy-rugodnpuhu-fakultet>). Студенти мають можливість використовувати для навчання і самоконтролю платформу MOODLE. Розклад екзаменаційної сесії доводять до відома учасників освітнього процесу за один місяць до її початку, розміщують на дошці оголошень та сайті факультету. Докази: Положення про організацію освітнього процесу у ХНПУ імені Г.С. Сковороди (<http://smc.hnpu.edu.ua/normatyvna-baza/polozhennya-hnpu>); інтерв'ювання здобувачів вищої освіти, гаранта ОП, викладачів, які забезпечують освітній процес. Отже, форми контрольних заходів та критерії оцінювання є чіткими, зрозумілими, заздалегідь оприлюднюються і дозволяють встановити досягнення програмних результатів навчання здобувачами вищої освіти і за певною освітньою компонентою, і за ОП у цілому.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти відсутній. Атестація випускників ОП проводиться у формі кваліфікаційних іспитів: кваліфікаційний іспит з педагогіки, історії педагогіки та психології; кваліфікаційний іспит з хімії та методики викладання; кваліфікаційний іспит з перевірки додаткових компетенцій (англійська мова), що надає можливість оцінити теоретичну і практичну підготовку здобувачів вищої освіти.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів є чіткі та зрозумілі для всіх учасників освітнього процесу. Об'єктивність екзаменаторів забезпечується присутністю під час екзамену всіх студентів, а також двох екзаменаторів, що забезпечує запобігання конфлікту інтересів. У рамках ОП є чіткий порядок оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження. Всі учасники освітнього процесу дотримуються їх під час реалізації ОП. На семестровій атестації обов'язково присутні представники від студентства, списки яких складає спілка студентів і молоді факультету та за підписом голови спілки студентів і молоді факультету. Майже неможливо підробити чи змінити інформацію щодо освітніх надбань. У разі невдалого складання контрольних заходів студент має право на два перескладання: перший раз – науково-педагогічному працівникові (лектору), другий раз – комісії, склад якої визначається на засіданні відповідної кафедри. Вищим органом, покликаним запобігати і врегульовувати конфлікт інтересів, є комісія з етики та управління конфліктами (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/etika111.pdf). Докази: Положення про організацію освітнього процесу, положення про комісію з етики та управління конфліктами, інтерв'ювання здобувачів вищої освіти, викладачів, які забезпечують освітній процес, гаранта ОП, декана природничого факультету, представників студентського самоврядування. Правила проведення контрольних заходів є чіткими і зрозумілими, наявна у ХНПУ імені Г.С. Сковороди система запобігає та врегулює конфлікти інтересів.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

В рамках реалізації компонентів освітньої програми популяризується академічна доброчесність. Питання щодо принципів академічної доброчесності систематично обговорюється на Раді природничого факультету, засіданнях кафедр. Курсові роботи перевіряються кафедрою на плагіат. Керівники підрозділів систематично звітують про результати перевірки наукових робіт як бакалаврів, так і співробітників на плагіат. Докази: Кодекс академічної доброчесності Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/kodeks_dobrochesnist.pdf); положення про комісію з питань академічної доброчесності (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/polozh_komissiya_akadem_dobrochesnist.pdf); інтерв'ювання здобувачів вищої освіти, представників студентського самоврядування, викладачів, які забезпечують освітній процес, гаранта ОП, декана природничого факультету, представників адміністрації ХНПУ імені Г.С. Сковороди. Політика, стандарти і види відповідальності за порушення академічної доброчесності чіткі та зрозумілі. Усі учасники освітнього процесу дотримуються принципів академічної доброчесності. У ХНПУ імені Г.С. Сковороди популяризується академічна доброчесність серед усіх учасників освітнього процесу.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Чіткість і зрозумілість форм, правил проведення та критеріїв оцінювання контрольних заходів. Абсолютне несприйняття і нульова толерантність до будь-яких проявів академічної недоброчесності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Доцільно збільшити тривалість екзаменаційної сесії у першому семестрі, зменшити кількість кваліфікаційних іспитів до двох.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Освітня програма загалом відповідає рівню В за критерієм 5 – контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність. Це підтверджується тим, що форми і правила проведення контрольних заходів є чіткими і зрозумілими, наявна ХНПУ імені Г.С. Сковороди система запобігає та врегульовує конфлікти інтересів. Усі учасники освітнього процесу дотримуються процедури академічної доброчесності. ЗВО вживає заходів щодо популяризації академічної доброчесності серед усіх учасників освітнього процесу. Отже, освітня програма «Хімія в закладах освіти» відповідає вимогам визначеним у критерії. Рівень В пояснюється відсутністю сильних (інноваційних / взірцевих) сторін ОП за даним критерієм. Вказаний недолік не є суттєвим і ЗВО має можливість і спроможність його реалізувати.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Відбір викладачів для реалізації ОП відбувається у відповідності до їх академічної та професійної кваліфікації, він включає конкурсну складову відповідно до «Положення про порядок обрання за конкурсом та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників ХНПУ імені Г.С.Сковороди» (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/polozh_konkurs_na_robotu_personalu.pdf). Академічна кваліфікація під час конкурсного відбору визначається за результатами наукової діяльності, що у поєднанні з професійною кваліфікацією дозволяє викладати дисципліни навчального плану. Відповідальність за рішення щодо викладання певних дисциплін певним викладачем, покладеться на завідувачів кафедр, які забезпечують освітній процес за ОП та гаранта ОП. Докази: Положення про порядок обрання за конкурсом та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників ХНПУ імені Г.С.Сковороди; інтерв'ювання гаранта ОП, завідувача кафедри і викладачів, які забезпечують освітній процес за ОП. Академічна та професійна кваліфікація викладачів забезпечує досягнення визначених ОП програмних результатів навчання здобувачами вищої освіти.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Представники адміністрації вузу, гарант ОП представили сутність конкурсу на посади викладачів, де основним є врахування професіоналізму та спроможності забезпечити викладання навчальних дисциплін відповідно мети і завдань ОП. Докази: «Положення про порядок обрання за конкурсом та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників ХНПУ імені Г.С.Сковороди»; інтерв'ювання викладачів, гаранта ОП, сайт університету (<http://hnpu.edu.ua/uk/news/konkurs-na-zamishchennya-posad-naukovo-pedagogichnyh-pracivnyukiv>), інтерв'ювання представників адміністрації. Процедури конкурсного добору є прозорими і зрозумілими кандидатам на посади викладачів, оприлюднені на сайті ХНПУ імені Г.С.Сковороди, що дозволяє забезпечити необхідний рівень професіоналізму викладачів для успішної реалізації ОП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу відбувається під час проведення педагогічних практик. Докази: інтерв'ювання гаранта ОП, керівників педагогічної практики, здобувачів вищої освіти, роботодавців, зокрема залучених до організації та проведення педагогічної практики; звітна документація з педагогічної практики та інших практик. ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу за ОП у частині практичної підготовки здобувачів вищої освіти.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

У ХНПУ імені Г.С.Сковороди існує практика залучення експертів галузі до аудиторних занять. Докази: інтерв'ювання гаранта ОП, здобувачів вищої освіти, роботодавців.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

ХНПУ імені Г.С.Сковороди сприяє проходженню викладачами стажування в інших освітніх установах України та закордоном (зокрема, Харківському національному університеті ім. В.Н. Каразіна, Національній академії Національної гвардії України, Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут», Харківському гуманітарному університеті «Народна українська академія», Харківському національному університеті радіоелектроніки, університеті міста м. Новий Сонч (Польща), університеті Миколаса Ромеріса (Литва), Вищій теологічній семінарії Асоціації католицького апостольства (Польща), Харківському регіональному інституті державного управління Національної академії державного управління при Президентові України, Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка). Також в Університеті діє система внутрішнього підвищення фахової підготовки викладачів на базі Науково-методичного тренінгового центру соціального та професійного розвитку людини ХНПУ та кафедр університету. Докази: інтерв'ювання викладачів, гаранта ОП, декана природничого факультету, завідувача кафедри, яка забезпечує освітній процес. ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів через стажування в інших закладах освіти, установах України та Європи.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

ХНПУ імені Г.С.Сковороди існує система морального стимулювання, щорічно проводиться конкурс «Людина року». Колективний договір передбачає преміювання за досягнуті успіхи в роботі відповідно до «Положення про преміювання працівників ХНПУ імені Г. С. Сковороди». Докази: положення про загальноуніверситетський конкурс «Людина року» (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/ludinaroku.pdf); Додаток № 2 до п. 7.10. колективного договору (положення про преміювання педагогічних, наукових, науково-педагогічних та інших працівників Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Profkom/kol_dog_16_20.pdf)), інтерв'ювання викладачів, гаранта ОП, представників адміністрації ЗВО. У ХНПУ імені Г.С.Сковороди діє система морального і матеріального заохочення працівників за значні досягнення у професійній діяльності.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Система сприяння професійному розвитку викладачів через стажування у провідних вітчизняних освітніх закладах, а також за кордоном.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Комісія рекомендує розширити географію проходження стажування науково-педагогічних працівників з метою вивчення досвіду реалізації подібних освітніх програм в інших закладах вищої освіти України.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Освітня програма загалом відповідає рівню В за критерієм 6 – людські ресурси. Це підтверджується тим, що процедури конкурсного добору є прозорими і зрозумілими кандидатам на посади викладачів, оприлюднені на сайті ЗВО, що дозволяє забезпечити необхідний рівень професіоналізму викладачів для успішної реалізації ОП. Дієва система стажування в інших закладах освіти, наукових установах України та Європи, а також система морального і частково матеріального заохочення працівників сприяє професійному розвитку викладачів. Рівень В пояснюється відсутністю сильних (інноваційних / взірцевих) сторін ОП за даним критерієм. Вказаний недолік не є суттєвим і ЗВО має можливість і спроможність його реалізувати.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Фінансові та матеріально-технічні ресурси забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання. Освітня програма забезпечена навчальною, методичною та науковою літературою на паперових та електронних носіях завдяки науковій бібліотеки. Здобувачі мають безоплатний доступ до будь-якої літератури. Програмні результати навчання забезпечуються матеріально-технічним забезпеченням, наявні 6 лабораторій та 3 мультимедійні аудиторії. Здобувачі ОП мають доступ до 3 комп'ютерних класів. Під час опитування студенти зазначили, що матеріально-технічної бази кафедри вистачає для того, щоб задовольнити потреби ОП.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час спілкування зі здобувачами та викладачами ЗВО було з'ясовано, що вони забезпечені безоплатним доступом до всіх інфраструктур та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Освітня діяльність є безпечною для життя та здоров'я здобувачі ВО, що навчаються за даною ОП та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси. Це підтверджується безпечними та нешкідливими умовами навчання, праці та побуту; забезпеченням інформацією для навчання в доступних форматах; користуванням спортивно-навчальним комплексом; участю в організації дозвілля, побуту; участю у діяльності органів студентського самоврядування та іншими факторами, що були підтвержені під час співбесіди зі студентами, що навчаються на даній ОП та органами студентського самоврядування. Відповідно до вимог статті 18 Закону України «Про охорону праці», «Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах вищої освіти» двічі на рік проводиться вступний та повторний інструктаж зі студентами з відповідним записом в академічному журналі з метою посилення контролю за збереженням життя і здоров'я учасників навчального процесу, здійснення заходів цивільного захисту, попередження надзвичайних ситуацій, а також дотримання правил пожежної безпеки, електробезпеки, охорони здоров'я, поведіння з незнайомими предметами та людьми.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

ЗВО забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів, що навчаються за даною ОП. Це було підтверджено під час бесіди зі здобувачами. Всі види підтримки на рівні студента забезпечують соціальні мережі, сайт, на рівні груп – старости, куратори, деканат, студентська організація (студентська спілка), заступник декана з виховної роботи.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Відеоролик (https://www.youtube.com/watch?v=uR5vFYkjZHE&feature=emb_title) , під час якого була можливість ознайомитись із матеріально-технічною базою та будівлею, де реалізується дана ОП показав, що приміщення Університету відповідають вимогам доступності згідно з державними будівельними нормами і стандартами для потреб осіб з особливими освітніми потребами, вхід у корпус обладнаний пандусом, доступність на вищі поверхи забезпечує ліфт.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною

для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Під час експертизи було виявлено, що під час реалізації ОП не виникало конфліктних ситуацій. Незважаючи на це, існує процедура вирішення таких ситуацій, яка є доступною для всіх учасників освітнього процесу.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Сильних сторін за даним критерієм не виявлено.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Комісія рекомендує за можливості проводити оновлення навчального обладнання хімічних лабораторій.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Освітня програма загалом відповідає рівню В за критерієм 7 – освітнє середовище та матеріальні ресурси. Рівень В пояснюється відсутністю сильних (інноваційних / взірцевих) сторін ОП за даним критерієм. Вказаний недолік не є суттєвим і ЗВО має можливість і спроможність його реалізувати.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд ОП регулюється у Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди цілою низкою нормативних документів, як-от: «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти та освітньої діяльності у ХНПУ імені Г.С. Сковороди» (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Polozhenya_%20Vnytrishnogo%20zabespech.pdf), "Положення про стейкхолдерів освітніх програм ХНПУ імені Г.С. Сковороди" (<http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/monitoring/polozhenya%20opro%20STEYKHOLDERIV.pdf>), "Положення про освітню програму ХНПУ імені Г.С. Сковороди" (http://smc.hnpu.edu.ua/files/Polozhenya/Osvit_programa.pdf). Комісія підтверджує, що в ЗВО існують дієві процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм для врахування думки студентської спільноти та рекомендацій роботодавців. Так, в освітню програму 2019 року внесено зміни щодо збільшення кількості кредитів на педагогічну практику у закладах загальної та спеціальної середньої освіти, а також зроблено корегування змісту навчальних дисциплін відповідно до результатів навчання, визначених у ОП та ін. Наявність процедури перегляду освітньої програми "Хімія в закладах освіти" засвідчують відповідні протоколи засідання проектної групи (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Kaf_himii/Protokol_proekt_group_Himia_bak.pdf).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Експертна група під час онлайн-зустрічей із гарантом освітньої програми, здобувачами вищої освіти та студентським самоврядуванням виявила, що здобувачі вищої освіти були залучені до процесу перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості. Здобувачі поінформовані про можливість впливати на зміст та якість освіти. Для з'ясування думок студентів проводилося опитування шляхом анкетування щодо якості освітнього процесу у ЗВО, якості ОП та роботи викладачів ([http://smc.hnpu.edu.ua/files/yakist_osvity/Anketu/Prurodnuciu%20\(1\).pdf](http://smc.hnpu.edu.ua/files/yakist_osvity/Anketu/Prurodnuciu%20(1).pdf); <http://smc.hnpu.edu.ua/images/SMC/Himia.pdf>);

http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/monitoring/diagr_sform.pdf;

<http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/monitoring/PYRODNYCHYI.pdf>). Під час бесіди здобувачі ВО вказали на відкритість та готовність НПП вносити зміни до змісту силабусів на основі побажань здобувачів. Однак, слід відмітити, що перегляд ОП проводився лише частково, а саме: при формуванні переліку вибіркового дисциплін, збільшенні кількості кредитів для практичної підготовки, формулюванні тематики лабораторних та практичних робіт тощо. Доказ: ОП "Хімія в закладах освіти" (2019 р.).

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Під час проведення акредитаційної експертизи було встановлено, що роботодавці беруть участь в оцінці актуальності ОП, формують запит на підготовку фахівця, надають бази практики, рецензують ОП, тобто між ЗВО і роботодавцями існує зворотній зв'язок. В університеті проводиться анкетування роботодавців з метою виявлення якості підготовки випускників ОП "Хімія в закладах освіти" (http://smc.hnpu.edu.ua/files/yakist_osvity/Himia_v_zakaladah_osvitu.pdf). Докази: інтерв'ювання здобувачів вищої освіти та роботодавців, результати анкетування.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Випускники денної та заочної форм навчання за спеціальністю «Середня освіта (Хімія)» відсутні. Однак, на факультеті підтримується зв'язок із випускниками спеціальностей «Хімія», які працюють вчителями-предметниками у ЗЗСО. Інформацію про успішних випускників відображено в матеріалах профорієнтаційної роботи природничого факультету. Випускників, що працюють вчителями, директорами ЗЗСО періодично запрошують для обговорення актуальних професійних проблем сучасного вчителя хімії (<http://hnpu.edu.ua/uk/konsultatyvna-dopomoga-vchytelyam-himiyi-po-vtilennyu-suchasnyh-informaciyuh-komunikaciyuh>).

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Ознайомившись з нормативною документацією Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди експертна комісія встановила, що відповідно до Закону України «Про вищу освіту» в університеті запроваджено внутрішню систему забезпечення якості освіти, яка включає: стратегію та процедури забезпечення якості освіти; систему та механізми забезпечення академічної доброчесності; оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти; оприлюднені критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної (науково-педагогічної) діяльності педагогічних та науково-педагогічних працівників; забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі для самостійної роботи здобувачів освіти; забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти; створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища тощо. Відомості про недоліки в ОП та реагування керівництва ЗВО на них не виявлені.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Освітня програма «Хімія в закладах освіти» вперше проходить акредитацію, тому зауважень та пропозицій, сформульованих під час проходження попередніх акредитацій немає. Провівши аналіз наданих документів, можна стверджувати, що система зовнішнього забезпечення якості освітньої діяльності у Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди передбачає наявність оприлюднених критеріїв прийняття рішень відповідно до стандартів та рекомендацій забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти, налагодження доступного і зрозумілого звітування, проведення періодичних перевірок діяльності систем забезпечення якості та механізмів роботи з отриманими рекомендаціями. Постійно ведеться робота над покращенням матеріального та навчально-методичного забезпечення ОП за рахунок бюджету університету: придбано обладнання для хімічних лабораторій; лекційні аудиторії укомплектовані мультимедійними пристроями; поповнюється фонд бібліотеки новітніми фаховими виданнями тощо. Також науково-педагогічні працівники здійснюють роботу з підготовки та видання навчальних посібників, методичних рекомендацій, електронних навчально-методичних комплексів.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

В ході опрацювання документів було встановлено, що вказані в ОП відомості про науково-педагогічних працівників є достовірними. Крім того, було з'ясовано, що НПП, які забезпечують освітню програму «Хімія в закладах освіти», постійно працюють над своїм самовдосконаленням. Усі НПП протягом п'яти років проходили стажування та підвищення кваліфікації, про що свідчать відповідні сертифікати та довідки. В університеті розроблено і впроваджено в дію «Положення про організацію стажування науково-педагогічних працівників» (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/Pro_organiz_stajyvann_nauk_ped_pratzivn.pdf). Участь НПП у наукових конференціях, науково-методичних семінарах, круглих столах сприяють оволодінню ними новими технологіями викладання, набуттю перспективного досвіду професійної діяльності викладача та, відповідно, впровадженню їх у ОП. Процес постійного професійного саморозвитку викладача відображається і на рівнях його наукової (наявність наукових публікацій у фахових та зарубіжних виданнях) та науково-педагогічної діяльності (наявність навчальних та методичних посібників, якості проведення навчальних занять, використання інноваційних методів навчання тощо). Професійний саморозвиток НПП сприяє підвищенню якості професійної підготовки студента під час навчання, формуванню його професійних компетентностей та розвитку конкурентоздатності на ринку праці. У ЗВО культура якості реалізується на основі дотримання політики академічної доброчесності й регламентується нормативними документами: «Кодекс академічної доброчесності Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди» (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_dokum/kodeks_dobrochesnist.pdf) та "Положення про комісію з питань академічної доброчесності" (http://hnpu.edu.ua/sites/default/files/files/Normat_doku/polozh_komissiya_akadem_dobrochesnist.pdf) тощо. Однак, комісія рекомендує розширити географію проходження стажування науково-педагогічних працівників з метою вивчення досвіду реалізації подібних освітніх програм в інших закладах вищої освіти, зокрема, закордонних.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд освітньої програми відбувається згідно оприлюднених на сайті університету документів за встановленими процедурами. Запроваджено опитування учасників освітнього процесу з питань удосконалення якості освіти та роботодавців з метою виявлення якості підготовки випускників. В університеті створені умови для забезпечення професійного розвитку науково-педагогічних працівників і підвищення їхньої кваліфікації, а також наявний науково-методичний тренінговий центр соціального та професійного розвитку людини.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Комісія рекомендує розширити склад проектної групи ОП "Хімія в закладах освіти" за рахунок збільшення частки роботодавців та здобувачів вищої освіти.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Освітня програма та освітня діяльність загалом відповідає рівню В за критерієм 8 – внутрішнє забезпечення якості освітньої програми. Рівень В пояснюється відсутністю сильних (інноваційних / взірцевих) сторін ОП за даним критерієм. Вказаний недолік не є суттєвим і ЗВО спроможний усунути його за короткий час.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Під час проведення онлайн експертизи експертна група ознайомилась із документами, які регулюють права та обов'язки учасників освітнього процесу ЗВО. Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу є чіткими та

зрозумілими для усіх учасників освітнього процесу, які регулюються наказами, розпорядженнями, положеннями тощо. Вказані документи розміщуються на сайті університету і є легкодоступними для всіх учасників освітнього процесу. (<http://hnpu.edu.ua/uk/normatyvna-dokumentaciya-universytetu>). Проведені зустрічі зі студентами вказують на доступність і зрозумілість ними своїх прав та обов'язків, як учасників освітнього процесу.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.

ЗВО завчасно оприлюднює проекти ОП та внесених пропозицій, рекомендацій з даної ОП на своєму сайті (<http://smc.hnpu.edu.ua/node/45>). Це було з'ясовано під час проведення зустрічі з студентами та роботодавцями.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На сайті університету <http://smc.hnpu.edu.ua/node/41> оприлюднена ОП, <http://smc.hnpu.edu.ua/studentu/informatsiynyy-paket-spetsialnosti> - інформаційне та матеріально-технічне забезпечення, де висвітлено повною мірою інформацію щодо забезпечення освітнього процесу. Представлена інформація повністю відображає ОП і надає потенційному вступнику зважений вибір щодо вступу на програму.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Сильних сторін за даним критерієм не виявлено.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Комісія рекомендує усі нормативні документи, які стосуються процедури акредитації, розмістити на сторінці центру ліцензування, акредитації та контролю якості освіти з метою зручного пошуку та ознайомлення.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Освітня програма загалом відповідає рівню В за критерієм 9 – прозорість та публічність. Рівень В пояснюється відсутністю сильних (інноваційних / взірцевих) сторін та складністю знаходження необхідних документів. Вказаний недолік не є суттєвим і ЗВО спроможний усунути його за короткий час.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Блажко Олег Анатолійович

Члени експертної групи

Гончаренко Віталій Іванович

Забеліна Дар`я Сергіївна